

Nr 25.*Utlåtande i anledning av väckt motion om anslag till omplantering av rödspätta.*

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 14, av herr *Staxäng m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till omplantering av rödspätta för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 kronor.

Beträffande vad som anförts till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna, i den mån ej närmare redogöres därför i det följande.

Till att bestrida kostnaderna för omplantering av smårödspättor från den danska nordsjökusten till svenska vatten anvisades för budgetåren 1934/35 15 000 kronor, 1935/36 likaledes 15 000 kronor, 1936/37 8 500 kronor, 1937/38 10 000 kronor och 1938/39 10 000 kronor.

Omplanteringarna företogs under åren 1935—1939. Under medverkan av dåvarande svenska hydrografisk-biologiska kommissionens personal utsattes därvid smårödspättor i Östersjön, Öresund och på olika platser vid svenska västkusten till ett sammanlagt antal av omkring 1 383 000. Från och med år 1940 har verksamheten varit nedlagd.

Svenska västkustfiskarnas centralförbund har därefter i skrivelse till lantbruksstyrelsen, vilken skrivelse överlämnats till fiskeristyrelsen, anhållit att omplanteringen måtte återupptagas.

Förut nämnda kommission har i ett över framställningen avgivet yttrande, under hänvisning till en av laboratorn A. Molander över de hittills anordnade omplanteringarna upprättad promemoria, framhållit att de omplanterade rödspättorna visat en mycket god tillväxt, i allmänhet 8—12 cm under ett år. Resultaten av omplanteringen finge vidare enligt kommissionen tolkas så, att rödspättor, som omplanterats i mera djupt inskjutande fjordar såsom Gullmarsfjorden och Uddevallafjordarna stannat kvar så länge, innan de åter utvandrat, att man kunnat utnyttja den förbättrade tillväxten, medan däremot rödspättor, som utplanterats i de yttre fjordarna eller på öppna kusten, i allmänhet spritt sig över större områden eller snart vandrat ut till havs. På grund härav ansåge kommissionen sig ur biologisk synpunkt kunna förorda omplantering av rödspättor endast till de inre Uddevallafjordarna och till inre delar av Gullmarsfjorden. Rörande lönsamheten av en sådan omplantering har kommissionen ej gjort någon utredning.

I sina den 20 augusti 1948 dagtecknade anslagsäskanden för budgetåret 1949/50 har *fiskeristyrelsen* anfört följande i anledning av förbundets skrivelse.

Enligt den i förenämnda promemoria gjorda sammanställningen av resultaten av hittills företagna omplanteringar av ifrågavarande slag framgår, att av de utplanterade smårödspättorna i allmänhet så litet antal återfångades, att omplanteringarna icke kunna anses ha varit lönande. Endast i Gullmarsfjorden och Uddevallafjordarna har den konstaterade återfångstprocenten varit så hög (upp till 17 %), att förutsättningar föreligga för att omplantering inom dessa områden skall bli lönande.

Vid utplanteringen väga rödspättorna omkring 100 gr stycket och betinga för närvarande ett pris av omkring 5,5 öre per styck. Etthundra dylika kosta alltså 5 kronor 50 öre. Räkna man med att 15 % av dessa, alltså 15 stycken, återfångas och att medelvikten av dessa vid fångst är 0,35 kg erhålles alltså genom nämnda utplantering ($15 \times 0,35 =$) 5,25 kg fullmålig rödspätta. Första handspriset för rödspätta är för närvarande omkring 1 krona 25 öre; för 5,25 kg kunna alltså fiskarna beräknas erhålla 6 kronor 56 öre. Jämföres detta belopp med det ovannämnda priset för 100 smårödspättor (5 kronor 5 öre), finner man, att en omplantering i ovannämnda område kan förväntas bli lönande.

Det torde vara tillräckligt att i de två nämnda fjordarna utplantera sammanlagt 50 000 smårödspättor. Priset för dessa utgör enligt ovanstående 2 750 kronor. Härtill komma dock kostnader för biträde m. m. vid själva utplanteringarna, vilka kostnader torde böra beräknas till 800 kronor. Liksom vid de tidigare utplanteringarna måste smårödspättorna även nu inköpas från Danmark.

I likhet med vad som skett vid de tidigare omplanteringarna böra även vid den här ifrågasatta märkningsförsök utföras för kontroll av återfångstprocent, tillväxthastighet m. m. Kostnaderna för dessa försök torde kunna uppskattas till omkring 450 kronor. De sammanlagda kostnaderna för omplanteringarna och nämnda försök kunna alltså beräknas till ($2\,750 + 800 + 450 =$) 4 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställde fiskeristyrelsen, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen att till omplantering av rödspättor för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 kronor.

Kungl. Maj:t fann sig emellertid icke böra upptaga detta anslagsäskande.

Utskottet. Den förebragta utredningen giver enligt utskottets mening vid handen, att lönsamheten av den ifrågasatta omplanteringen av smårödspättor är så ringa, att den icke i och för sig bör föranleda bifall till förslaget. På grund härav och då andra skäl för omplanteringen icke synas föreligga, hemställer utskottet,

att motionen II: 14 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 april 1949.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJALLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Alfred Andersson, Anderberg, Hjalmar Nilsson, Svedberg, Näslund, Jon Jonsson och Henry Johansson; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Tungelsta, Norup, Ericsson i Sörsjön, Andersson i Surahammar, Gustafson i Dädesjö, Utbult och Mårtensson i Smedstorp samt fru Boman.

Reservation

av herr *Utbult*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen samt att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Av svenska hydrografisk-biologiska kommissionens yttrande framgår, att de tidigare omplanterade smårödspättorna visat en mycket god tillväxt och, i den mån de omplanterats i mera djupt inskjutande fjordar, stannat kvar så länge, att man kunnat tillgodogöra sig tillväxten. Ur biologisk synpunkt har kommissionen därför ansett sig kunna förorda en dylik omplantering i de inre Uddevallafjordarna och de inre delarna av Gullmarsfjorden. Den av fiskeristyrelsen åberopade utredningen, som torde innefatta en synnerligen försiktig beräkning, giver tillika vid handen, att en omplantering i nämnda områden kan beräknas bliva ekonomiskt lönande. Vid dessa förhållanden synes ett återupptagande av omplanteringen vara väl motiverat.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till motionen II: 14, till *Omplantering av rödspätta* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 kronor.»
